

Update TdF ploegen

November 2020

A.1 Meer ruimte voor de Fiets

Thema A Fiets in de stad

Praktijkvoorbeelden Ruimte voor de Fiets

In opdracht van CROW heeft Mobycon het afgelopen jaar een inventarisatie gemaakt van praktijkvoorbeelden voor de herverdeling van de openbare ruimte. Samen met CROW Fietsberaad en Platform Ruimte voor Lopen hebben we de resultaten van dit onderzoek inzichtelijk en bespreekbaar gemaakt, en werken we aan een vervolg.

Status:

- **Op donderdag 5 november organiseren we een kenniscafé over de uitkomsten van het onderzoek van Mobycon en presenteren twee concrete casussen uit Enschede en Heerlen waarin fiets en voetganger een betere plek gekregen hebben.**
- **RHDHV inventariseert in de maand november welke initiatieven/onderzoeken er zijn en worden uitgevoerd om de fiets en voetganger meer plek te geven in steden. Op basis van deze inventarisatie formuleren we als CROW-Fietsberaad, Platform Ruimte voor Lopen en Tour de Force gezamenlijk (een) vervolgactie(s).**

Vernieuwde (weg)ontwerpen voor de fiets

Status:

Op dinsdag 1 december organiseren we een ontwerpcafé, waarin we twee casussen van gemeenten uitwerken. Doel is om te laten zien hoe je te werk gaat en daar ook vernieuwende expertise in te brengen: naast een verkeerskundige ook een stedenbouwkundige/landschapsarchitect .

Fietsen en lopen in de Omgevingswet

Afgelopen 30 juni organiseerden we, in samenwerking met CROW-Fietsberaad en Platform Ruimte voor Lopen, een webinar waarin het thema 'Inspireren' centraal stond. Basis hiervoor was het in juni opleverde inspiratiedocument 'Fietsen en lopen in een beweegvriendelijke omgevingswet'. Het volledige webinar, presentaties en het verslag zijn [hier](#) terug te vinden.

Status:

Mobycon geeft de komende maanden in opdracht van de Tour de Force vorm aan een aantal Kenniscafés rondom leren.

- **Het eerste kenniscafé vond plaats op dinsdag 3 november en had de titel: Lopen en fietsen in de Omgevingswet: hoe fiets je het erin?**
- **Het tweede kenniscafé vindt plaats op dinsdag 8 december en draagt de titel: Lopen en fietsen in de Omgevingswet: Van visie tot stoeprand**

Thematrekker: Vervoerregio's

Birgit Cannegieter: E-mail: cannegieter@apm.nl

Partners: ANWB | CROW-Fietsberaad | F10-steden | Fietsersbond
Ministerie van IenW | Vervoerregio's

Tour de Force
Uitvoeringsprogramma 2020 | 2021
www.tourdeforce.nl

A.2 Plek voor de Fietsfamilie

Thema A Fiets in de stad

Plek voor de Speed-Pedelec

Met het kernteam 'Speed-Pedelec' (Gemeenten Rotterdam, Almere, provincies Brabant, Utrecht, Gelderland, CROW en het Ministerie van IenW) is de afgelopen periode gewerkt aan een uitvraag voor een adviseur. DTV Consultants is inmiddels in opdracht van de Tour de Force aan de slag met een inventarisatie van de verschillende ontheffingsvormen voor de Speed-Pedelec. Op **6 oktober** is hier in het kenniscafé over de Speed-Pedelec ook aandacht aan besteed. Een verslag en de opname van dit kenniscafé zijn binnenkort terug te vinden via de website van Fietsberaad.

Status: Voor eind van het jaar wordt de inventarisatie opgeleverd. Hiermee leggen we een basis voor een structurele (liefst eenduidige) oplossing voor de plek op de weg voor de Speed-Pedelec.

Gedragsonderzoek overlast gevende groepen

In breder verband willen we een uitgebreid onderzoek doen naar een vijftal 'overlast gevende groepen' op het fietspad: hun plek op de weg, gedrag, snelheid, etc. en hoe dat door andere groepen ervaren wordt. Denk aan cargobikes, maaltijdbezorgers, wielrenners, etc. Rotterdam is de enthousiaste initiator van dit onderzoek, en ook Houten en Enschede hebben hun interesse getoond.

Status: De uitvraag voor het uitvoeren van een onderzoek op de weg (enquêtes en metingen) is in voorbereiding. Doel is om in het voorjaar van 2021 op maximaal 10 plekken onderzoek te doen.

Foto: gemeente Rotterdam

Thematrekker: Vervoerregio's

Birgit Cannegieter: E-mail: cannegieter@apm.nl

Partners: ANWB | CROW-Fietsberaad | F10-steden | Fietsersbond
Ministerie van IenW | Vervoerregio's

Tour de Force
Uitvoeringsprogramma 2020 | 2021
www.tourdeforce.nl

A.3 Fietsparkeren

Thema A Fiets in de stad

Binnenstedelijk Fietsparkeren

In samenwerking met CROW zijn we bezig om een aantal activiteiten rondom fietsparkeren vorm te geven. O.a. de gemeente Eindhoven is hier actief bij betrokken vanuit de behoefte om te kunnen sturen in de wijze waarop in pandig fietsparkeren vormgegeven wordt bij nieuwe ontwikkelingen.

Status: op 17 november organiseren we een werksessie voor de subploeg Fietsparkeren, waarmee we (vervolg)activiteiten rondom fietsparkeren (binnenstedelijk en bij stations) vorm zullen geven. Ook volgt nog dit jaar een kenniscafé over de Publicatie 'Fietsparkeren bij grootschalige woningbouwprojecten' van CROW.

In samenwerking met IenW geven we vorm aan de activiteit die opgenomen is in het Klimaatakkoord over Fietsparkeernormen.

Fietsparkeermethodiek

Status: In het begin van het nieuwe jaar gaan we aan de slag methet ontwikkelen van een 'Fietsparkeermethodiek' een kenniscafé als aftrap voor dit onderwerp is in de maak.

Gemeentelijk Deelfietsbeleid

Met de thema's 'Fiets in de Keten' en 'Fietskennis & Data' werken we aan een uitvraag voor een inventarisatie van de deelfietsvoorbeelden in Nederland.

Status: Doel is om hier in het eerste kwartaal van 2021 mee te starten.

A Kenniscafés over Fiets in de stad

Thema A Fiets in de stad

Hieronder is een overzicht weergegeven van de kenniscafés en andere bijeenkomsten die we – buiten de vijf kernteams – vanuit het thema Fiets in de stad georganiseerd hebben.

Datum	Titel
23 maart 2020	Fietsparkeren in binnensteden
30 juni 2020	Benutten van kansen voor fietsen en lopen in de omgevingswet
6 oktober 2020	Kenniscafé Speed-Pedelec
15 oktober 15:00 - 16:30	Post-corona: Massa�� op de Fiets?
3 november 2020 13:00 - 15:30	Lopen en fietsen in de Omgevingswet: Hoe fiets je het erin?
5 november 2020 15:00 - 16:30	Tour de Force Kenniscafé - Herverdeling Openbare Ruimte
Medio/eind november ntb	Kenniscafé Fietsparkeren bij grootschalige woningbouwprojecten
Medio/eind november ntb	Ontwikkel sessie Fietsparkeren
24 november 13.00 – 14.15	Kenniscafé Snuffelfiets (ism de provincie Utrecht)
1 december ntb	Ontwerpcaf�� ruimte voor fiets
8 december 2020 09:30 - 11:00	Lopen en fietsen in de Omgevingswet: Van visie tot stoeprand

Thematrekker: [Vervoerregio's](#)
Birgit Cannegieter: E-mail: cannegieter@apm.nl

Partners: ANWB | CROW-Fietsberaad | F10-steden | Fietsersbond
Ministerie van IenW | [Vervoerregio's](#)

Tour de Force
Uitvoeringsprogramma 2020 | 2021
www.tourdeforce.nl

B.1 Innovatie fietsparkeren

Innovatie inzetten voor benutting van fietsenstallingen

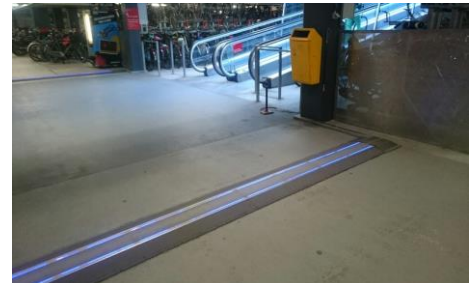
- Voor optimaal gebruik van de stallingscapaciteit is het zaak de stallingsduur beperkt te houden.
- Het HBF-systeem is door ProRail ontwikkeld om in bewaakte stallingen te kunnen zien hoe lang fietsen op een bepaalde plek in een bewaakte stalling staan. Daar is een informatiesysteem aan gekoppeld met behulp waarvan de fietsers kunnen zien in welke rij in de stalling nog vrije plaatsen zijn om sneller een vrije plek te kunnen vinden. In nieuwe bemenste bewaakte stallingen bij stations wordt dit systeem inmiddels standaard ingevoerd.
- *Compact stallen van buitenmodel fietsen*: in pilots onderzoekt ProRail nieuwe oplossingen in Deventer, Zwolle, Zutphen en Utrecht Terwijde.

Meer ruimte voor deelfietsen in of bij stallingen

- De deelfiets/OV-fiets vervult een belangrijke plek in de keten, met name bij de last mile van de reis naar de bestemming. Naast OV-fietsen hebben ook andere aanbieders – in de IenW-pilot Deelfietsparkeren bij stations - de mogelijkheid om hun fietsen in de stations-stallingen aan te bieden. Deelfietsen worden gemiddeld meer dan één keer per dag gebruikt en zorgen er dus voor dat er nog meer mensen voor de combinatie fiets-OV kunnen kiezen. Dit wordt geëvalueerd.

Kansrijke nieuwe innovaties

- In Amsterdam is een dynamisch *fietsverwijssysteem of fietsroute-informatiesysteem ontwikkeld*. Op borden met dynamische informatie op de hoofdfietsroutes naar de stallingsgebieden is te zien hoeveel plekken nog vrij zijn in de stallingen langs de routes met pijlen in de richting van die stallingen.
- Door NS in samenwerking met de gemeente Amsterdam zijn innovatieve *toegangssystemen* tot de stallingen ontwikkeld. Doel hierbij is het gebruiksgemak voor de reiziger te verhogen onder andere door een self-service in- en uitcheckproces en contactloos (Corona-proof) in- en uitchecken plus betalen. De drie systemen zijn: een sensor of ledstrip, waarover de fiets moet rijden, Bikelanes, slimme In- UitcheckPalen. Voor de identificatie van de fietsers worden mogelijkheden ontwikkeld contactloos af te rekenen, inchecken met bankkaart en/of vernieuwde OV-chipkaart (werknaam Closed Loop Token) en met tags aan de fietsen,
- In enkele pilots zal *geautomatiseerd bewaakt stallen* met lockers, waarin een fiets met een robotlift op een vrije plek wordt gezet, worden getest.

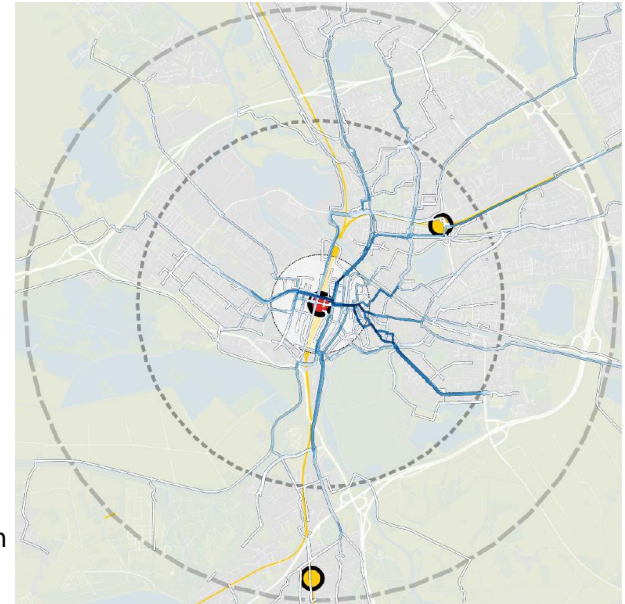
B.2 Verbeteren van de positie van de fiets op OV-knooppunten

Toekomstbeeld OV 2040

- In 7 verdieppingsstudies zijn de opgaven voor OV-knooppunten voor de lange termijn onderzocht.
- Daarbij zijn fietsopgaven meegenomen.

Meest belangrijke opgaven en kansen

1. De vraag naar OV+fietsen wordt sterk bepaald door het aanbod (van stallingen en deelfietsen). Houd dus rekening met de potentie/latente vraag.
2. Benut de dubbele potentie van deelfietsen.
3. Sluit fietsroutes en typen stallingen aan bij de behoefte en richting van de 'OV+fietser'.
4. Ontwerp fietsroutes en fietsparkeren mee als (mede-)investering in een gebied, niet alleen als investering in 'vervoer'.
5. Ontwerp vanuit de fietsbeweging en menselijke maat, start bij omgevings- en verblijfskwaliteit.
6. De OV+fietser is flexibel en heeft baat bij (OV-knooppunt)keuze; Bij veel voorstadstations liggen kansen om parkeervoorzieningen te verbeteren.
7. De OV+fietser ziet zijn reis als geheel van deur tot deur. De kwaliteit van (regionale) fietsroutes is zeer bepalend voor onze (openbare-)vervoerskeuze. Verbeteringen zijn op zichzelf al waardevol voor de (fiets)stad, maar kunnen ook nog het OV een stimulans geven.
8. Onderzoek en ondersteun behoeftes van e-biker (aan bijvoorbeeld bewaakte stallingen).
9. Benut de potentie van (e-)fietsen, deel(e-)fietsen en fietsvoorzieningen bij knooppunten in landelijke gebieden.
10. De fietswinst is groots in het kleine. Inventariseer en investeer in comfort kleine voorzieningen.

Vervolg in 2021

Uitwerken voorbeeldplannen op enkele knooppunten.

B.3 Maatschappelijke kosten en baten van ketenreizen

Thema B Fiets in de keten

Foto: Dutch Cycling Embassy

Foto: NS

Urgentie

De maatschappelijke waarde van ketenreizen met de fiets wordt onvoldoende meegenomen in de maatschappelijke kosten-batenanalyses op basis waarvan investeringsbeslissingen worden genomen. Om daartoe in de toekomst in staat te zijn is het noodzakelijk te investeren in de ontwikkeling van een methodiek daarvoor en in relevante data. We zetten nu een eerste stap om daar verandering in te brengen.

Maatschappelijke effecten ketenreis met fietsen als component

Decisio zal in beeld brengen:

- uit welke componenten een ketenreis bestaat waar de fiets deel van uitmaakt;
- wat bekend is over de maatschappelijke effecten van deze componenten en hoe die te waarderen zijn?
- en welke witte vlekken zijn er in de data en kennisbasis om input te geven aan maatschappelijke kosten/batenanalyses?

Factoren die van belang zijn voor de keuze voor een ketenreis met fiets

Daarnaast zal Studio Bereikbaar een beschrijving geven van:

- voorbeelden van maatregelen die tot veranderingen in ketenreizen leiden of zouden kunnen leiden;
- een methode om de factoren in beeld te brengen die van belang zijn voor de keuze voor de ketenreis met de fiets;
- de lacunes in de data en kennisbasis om de effecten van maatregelen inzichtelijk te kunnen maken.

C.1 Volwassen worden van het hoogwaardig fietsnetwerk

Thema C Een hoogwaardig fietsnetwerk

Gebruikersonderzoek Fietsroutes & Tellingen

Professionaliseringsslag in Kwalitatieve en Kwantitatieve informatie over gebruik van Fietsroutes: eenduidige manier van data verzamelen. Werkgroep (markt, wegbeheerders, wetenschap) bijeen gebracht vanuit de Tour de Force: in twee werksessies toegewerkt naar een eenduidige enquête die alle wegbeheerders (provincies + vervoerregio's) omarmd hebben. Volgende stap: digitalisering van de enquête zodat die voor iedereen gemakkelijk raadpleegbaar is en data centraal verzameld wordt. Stap daarna: Tel-protocol (incl. oog voor 'kanibalisatie-effect') Van 'verwachte' gebruikers/overstappers naar daadwerkelijke getallen.

Status: Eenduidige enquête gereed. Eerste stappen naar digitalisering gezet.

Communicatie Hoogwaardig Fietsnetwerk

Eenduidige definitie geformuleerd:

De hoogwaardige regionale fietsroutes vormen het topsegment van de fietsroutes in Nederland. Deze regionale routes noemen wegbeheerders vaak ook snelle fietsroute, snelfietsroute, doortraproute of steroute. Deze fietsroutes zijn erop gericht om (woon)gebieden in de regio te verbinden met nabijgelegen (grote) steden en werklocaties. Ze hebben als doel de fietser hier gemakkelijk, veilig en comfortabel naar toe te leiden. Dit uit zich in kwaliteit en inrichting van de route, zo hebben fietsers op deze routes bijvoorbeeld vaker voorrang en wordt fietsen op afstanden tot 15-25 kilometer gestimuleerd. Deze routes zijn primair gericht op het stimuleren en vergemakkelijken van het fietsen voor woon-werk verkeer, maar in praktijk zien we dat ook schoolgaande jongeren en recreatieve fietsers veelvuldig gebruik maken van de aantrekkelijke routes.

geen Snelfietsroutes of Fietssnelwegen.

Focus weg van de beoogd gebruiker: 'snelle fietser'

Ontwikkelen van communicatieboodschap / materiaal gericht op de omgeving

Status: Communicatieteam wordt opgestart, trekkersrol bij Provincie Zuid-Holland. 9/11 eerste overleg

Wayfinding Hoogwaardig Fietsnetwerk

Introductie van een 'huisstijl' voor Hoogwaardige Fietsroutes: F-nummering & Kleurcodering

Trekkersrol vanuit de provincie Brabant, belangrijke stem Nbd. Procesgeld vanuit de Tour de Force, afstemming met provincies & vervoerregio's

Status: Provincies/Vervoerregio's hebben hun voorkeur voor nummer en kleur opgegeven. Laatste check. Oplevering kaartbeeld medio november 2020

C.1 Volwassen worden van het hoogwaardig fietsnetwerk

Thema C Een hoogwaardig fietsnetwerk

Circulaire Fietspaden

Inspiratiebijeenkomst Circulaire Fietspaden: aanbieders/producten

In ontwikkeling: vormen voor Circulair aanbesteden/samenwerken/uitvragen

Wens om te verbinden aan het 'Toekomstbeeld Fiets': naast het WAT ook aandacht voor het HOE

Status: Kenniscafé/inspiratiebijeenkomst juli 2020, vervolg in de maak

Sturingsmodellen Hoogwaardige Fietsroutes

Inventarisatie van werkwijze bij initiatief, voorbereiding & realisatie van Hoogwaardige Fietsroutes

Inzicht in werkwijze bij provincies. Inzicht in sturingsmechanismen, analyse en duiding 5 varianten

Status: gesprekken/inventarisatiefase afgerond, uitwerking gaande. Presentatie tijdens Kenniscafé op 3 december.

Markering van (snelle) Fietsroutes

Onderzoek (pilots) naar nieuwe vormen van markering voor Hoogwaardige Fietsroutes.

Gericht op veiligheid/zichtbaarheid

Speciaal gelet op fietsers met een hogere snelheid

Status: Pilots uitgevraagd, in voorbereiding. Wordt verder vorm gegeven (trekker: CROW) in 2021

C.2 Investerings onderbouwen

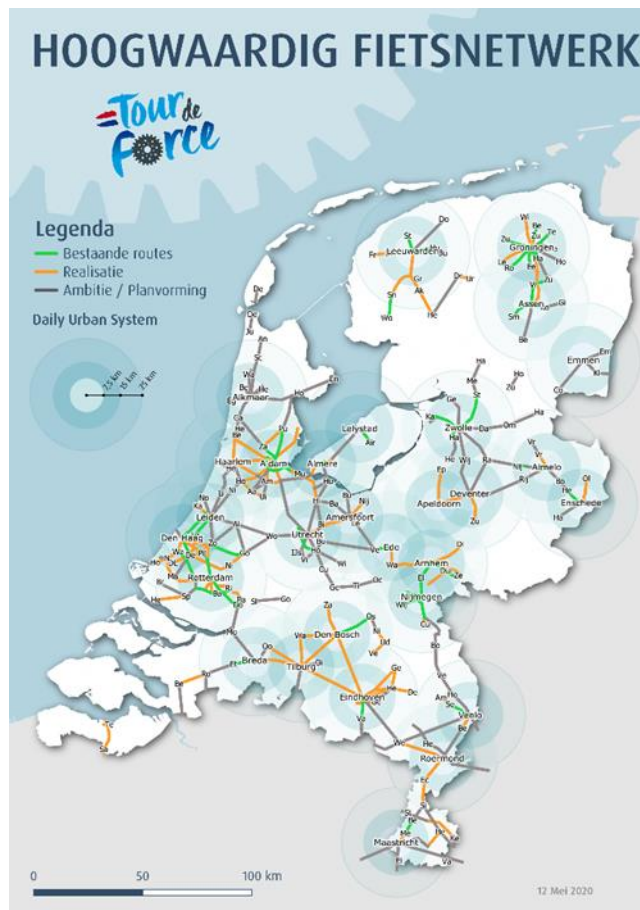
Thema C Een hoogwaardig fietsnetwerk

Voortgang uitvoering Hoogwaardige Fietsroutes

Oplevering Tabel (Excel), GIS-bestand & kaartbeeld voortgang realisatie
Hoogwaardige Fietsroutes.

Status: Tweetal kaartbeelden opgeleverd:

1. Status uitvoering Hoogwaardige Fietsroutes,
2. Routes Impuls Fiets (2018)
3. Er staat een artikel klaar over wat de investering vanuit Impuls Fiets oplevert aan impuls voor het thema fiets in de provincies/regio's; publicatie november 2020.

*Links: Kaartbeeld van gerealiseerde Hoogwaardig Fietsroutes en routes die in uitvoering zijn of in gepland staan.
Rechts: deze 17 routes krijgen een bijdrage vanuit de Impuls fiets, zo wordt op 17 plekken geïnvesteerd in Hoogwaardige Fietsroutes*

C.2 Investerings onderbouwen

Thema C Een hoogwaardig fietsnetwerk

Inzet MKBA-Fiets

Provincie Utrecht heeft aangegeven deze actie te willen trekken. Kent samenhang met actie Fiets-Keten data van Thema B 'Fiets in de Keten'.

Status: nog geen concrete activiteit ondernomen.

Effectiviteit van Hoogwaardige Fietsroutes

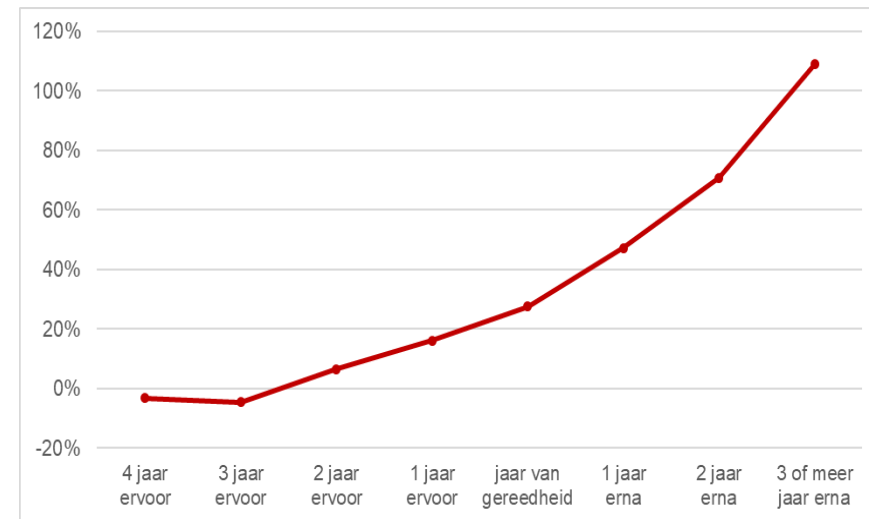
Wat levert het op als er een Hoogwaardige Fietsroute gerealiseerd is?

Meetgegevens vanuit provincies Gelderland & Brabant zijn geanalyseerd en verrijkt met OVIN-data (database verplaatsingsgegevens)

Zo wordt gekeken naar het daadwerkelijk effect / aantal overstappers ipv. verwachte effecten

Status:

- Eind november wordt rapport over effectiviteit Hoogwaardige Fietsroutes in Gelderland & Brabant opgeleverd door de Radboud Universiteit.
- De BUAS werkt aan een Position Paper over dit onderwerp, oplevermoment eind november.

Grafische weergave van het effect van snelle fietsroutes op de procentuele toename in het aantal fietsers door de tijd, 2011-2018.

C.3 Stimuleren van gebruik

Thema C Een hoogwaardig fietsnetwerk

Bicycle Oriented Development

- Start BOD: fietsbereikbaarheid van stations/OV-locaties inzichtelijk
- Mogelijkheid tot optimaliseren knelpunten in de route
- Vertaalslag:
 - Relatie fietsnetwerk woon- en werklocaties
 - Relatie fietsnetwerk ontwikkellocaties
- Relevant voor o.a. Omgevingsvisie – Omgevingsprogramma's – Omgevingsplannen
- Samenwerking met thema A 'Fiets in de Stad'

Status: Bijeenkomst gemeenten en provincie Brabant eind november

Eenvoudig Vergunning Aanvragen – NTFU

- Wens om vergunningaanvragen voor toertochten te versimpelen
- Samenwerking met NTFU rondom project 'EVA'
- Introductie bij gemeente vanuit de Tour de Force voor 'pilot' of verkenning

Status: basis gelegd met NTFU, onderzoek naar pilot-gemeente (F10-gemeenten geen interesse)

Dimensionering Recreatieve routes

- Aandacht voor recreatief / Multipurpose gebruik
1. Het duiden van de overlap in netwerken: regionale fietsnetwerk, knooppunten-/recreatieve netwerk en hoogwaardige/doorfietsroutes
 2. Het (her)formuleren van kwaliteitscriteria voor recreatieve routes
 3. Het in beeld brengen van de opgave, o.a. knelpunten
 4. Het kwantificeren / monetariseren van de opgave (combinatie tussen 2 + 3)
 - Daarbij benoemen voor welke doelgroepen (rondje, dagje, vakantie. Multi)
 - Opnemen in 'Toekomstbeeld Fiets' → uitvoeren in de provincies Noord-Holland en Utrecht, extrapoleren naar heel NL

Status: bijeenkomsten met kernteam geweest, Analyse bij provincies Noord-Holland + Utrecht gestart. Voorbereiding Uitvraag. Uitvoering Q1 2021.

C. Kenniscafés over HFN

Thema C Een hoogwaardig fietsnetwerk

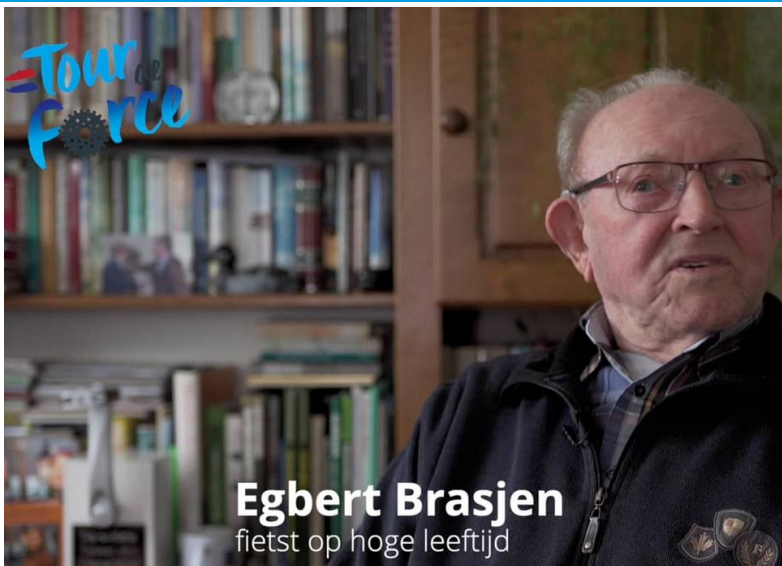
Hieronder is een overzicht weergegeven van de kenniscafés en andere bijeenkomsten die we – buiten de vijf kernteams – vanuit het thema Hoogwaardig Fietsnetwerk georganiseerd hebben.

Datum	Titel
14 januari	Kenniscafé Markering Hoogwaardige Fietsroutes
11 juni	Kenniscafé Recreatief Fietsen
7 juli	Kenniscafé Circulaire Fietspaden
22 september	Kenniscafé Aantrekkelijke Fietsroutes
24 november	Kenniscafé Snuffelfiets
3 december	Kenniscafé Governance & Sturingsmodellen Hoogwaardige Fietsroutes
10 december	Werkatelier 'Effectiviteit Hoogwaardige Fietsroutes'

D.1 Iedereen op de fiets

Thema D Stimuleren van fietsgebruik en fietsinitiatieven

Egbert Brasjen
fietst op hoge leeftijd

Niet alleen, maar ook met vrienden.

Fietsen is (niet) altijd vanzelfsprekend

Wij hebben filmportretten gemaakt die de Tour de Force boodschap dat iedereen kan fietsen onderstrepen. Er zijn verschillende redenen waarom men fietst. De één fietst naar zijn of haar werk omdat het gezond en plezierig is, de ander fietst omdat je zoveel ziet en tegelijkertijd ontspant. Of je bent nooit te oud of te jong om te fietsen. De portretten zijn een aansporing aan iedereen die nog niet fietst: Probeer het gewoon een keer het past ook bij jou. De serie wordt nog uitgebreid naar uiteindelijk 8 portretten. De portretten zijn mede bedoeld om te gebruiken door de organisaties die aangesloten zijn bij de Tour de Force bij hun fietsstimuleringsactiviteiten. De première heeft plaatsgevonden op het Fietsfilmfestival op 3 oktober in Amersfoort. Het portret van de oudste fietser van Nederland is gebruikt tijdens de doortrappenweek eind oktober die mede mogelijk is gemaakt door de Tour de Force. www.doortrappenweek.nl

Als alle acht portretten af zijn gaan we een social media campagne doen. Daarvoor richten we momenteel een Tour de Force youtube kanaal in. De portretten zijn voorlopig via onderstaande link te zien.

<https://www.fietsberaad.nl/Tour-de-Force/Nieuws/Nieuwsdetail/Iedereen-kan-fietsen!/23565>

Het was lastig om personen te vinden die mee wilde en konden werken aan de portretten mede door de beperkingen die de Coronacrisis met zich mee bracht. Uiteindelijk zijn wel heel tevreden over de mooie mix van mensen.

D.2 Veilig op de fiets (en lopend) naar school

Thema D Stimuleren van fietsgebruik en fietsinitiatieven

Veiliger en gezonder naar school

- 1) 8 gemeenten werken aan de realisatie van een Schoolstraat. Een aantal zijn al gestart voor de zomervakantie.
- 2) 5 gemeenten werken samen met de ANWB aan de pilot Ieder Kind een Fiets. Met deze pilots willen de ANWB en de Tour de Force bereiken dat in deze steden de inzameling van (kinder)fietsen en het opknappen & toedelen daarvan, duurzaam georganiseerd
- 3) 2 gemeenten werken samen met VVN aan de pilot 'verkeersexamen op alle scholen'. In veel gemeenten is het geen vanzelfsprekendheid dat alle kinderen in groep 7 of 8 het verkeersexamen doen
- 4) 6 gemeenten werken samen met de Fietzersbond aan Veilige Schoolroutes. Deze pilot heeft als doelstelling dat kinderen in de gemeente zoveel mogelijk op de fiets naar school gaan. Kinderen en ouders worden nadrukkelijk betrokken.
- 5) 5 gemeenten werken aan Van 8 naar 1. In samenwerking met Team Alert en VVN wordt de gemeente ondersteund om jongeren veilig van groep 8 naar de middelbare school te begeleiden.
- 6) 2 gemeenten werken samen met Team Alert aan de Social Deal. Via social media gaat een campagne van start waarbij het doel is dat jongeren beloven dat ze zich veiliger zullen gaan gedragen in het verkeer.

Bijna alle pilots zijn in uitvoering, afronding dit najaar en volgend voorjaar. Sommige pilots worden al opgeschaald. Ecorys verzorgt de monitoring en evaluatie van de pilots.

D.3 Woon-/werk-verkeer op de fiets

Thema D Stimuleren van fietsgebruik en fietsinitiatieven

Op de fiets naar het werk –de Fietsmissie

Begin juli is een netwerkwerkbijeenkomst georganiseerd met een aantal partners van de Tour de Force en keypersons uit de wereld van het fietsen naar het werk/mobiliteitsmakelaars. Dat werd door de aanwezigen erg op prijs gesteld. Belangrijke gespreksonderwerpen waren: fiscale stimulering fietsen naar het werk, fietsen tijdens en na corona en gezonde werknemers. Ook is er informatie gedeeld over een nieuwe campagne die onlangs van start is gegaan georganiseerd door de werkgeversnetwerken: www.zowerkthet.nl In het najaar wordt een vervolgbijeenkomst georganiseerd.

17 organisaties zetten zich op initiatief van het ministerie in als fietsambassadeur en pakken daarmee een inspirerende rol richting hun regio en/of branche: www.kiesdefiets.nl Daarmee leveren ze een bijdrage aan de ambitie meer forenzen op de fiets en concreet. 'plus 10% meer eigen werknemers of de fiets'

Vanaf het komende jaar gaan de fietsambassadeurs een verbinding aan met de Tour de Force, met ondersteuning vanuit IenW. Deze samenwerking op 5 november bekrachtigt door Henk Brink, de staatssecretaris en de fietsambassadeurs. Zo wordt het netwerk geborgd, versterkt en krijgen werkgevers een stem binnen de Tour de Force. Vanuit die samenwerking zetten we gericht in op sectoren waar de potentie voor meer fietsers groot is, om ze vervolgens aan te haken bij de fietsmissie en idealiter ook met een afvaardiging in een aansprekende (nieuwe) fietsambassadeur. Dit najaar werken we voorstellen uit voor de nadere samenwerking tussen Tour de Force partners en de fietsambassadeurs.

D.4 Senioren op de fiets

Thema D Stimuleren van fietsgebruik en fietsinitiatieven

Meer senioren veiliger op de fiets

De organisatie van Doortrappen is ook betrokken geweest bij het kenniscafé Enkelvoudige ongelukken, immers er zijn juist veel ouderen die hiervan het slachtoffer worden. Vanuit de Tourdeforce wordt ook de Doortrappen-week eind oktober ondersteunt. Deze week komt in de plaats van een grote landelijke bijeenkomst met alle stakeholders, die in verband met Corona niet door kan gaan. www.doortrappenweek.nl

Dit najaar zal ik ook actief deelnemen aan het gesprek over een duurzame verankering van het project Doortrappen.

Innovaties en Interventies

Voor ouderen en mensen met een beperking die graag willen blijven bewegen en waarvoor fietsen vaak eerder dan lopen een oplossing is kan de driewielers uitkomst bieden. Helaas is het imago van deze fiets niet echt positief terwijl er mooie en functionele fietsen beschikbaar zijn. De fietsindustrie moet gestimuleerd worden om meer van dit soort fietsen te maken. Een marketing strategie kan hierbij helpen. In overleg met de Fietzersbond is besloten zo'n strategie op te stellen. De oplevering en uitrol is gepland voor begin 2021.

doortrap pen
veiliger fietsen tot je 100ste

E.1 Ontwikkeling en uitwisseling van kennis

Thema E Versterken kennis- en data-infrastructuur

Impuls voor kennisuitwisseling

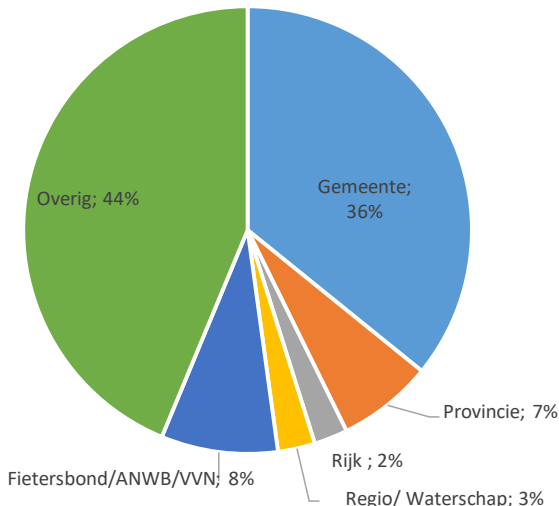
Het voornemen om minimaal 10 kenniscafés te organiseren is ruimschoots gehaald. Dit is vooral te danken aan het digitaal gaan als gevolg van de coronacrisis. Webinars zijn eenvoudiger te organiseren. In de periode tot 1 november hebben we 17 webinars georganiseerd, waarbij de aanmelding verliep via de website van de Tour-de-Force cq Fietsberaad.nl. In totaal ruim 1.000 deelnemers, met een sterke vertegenwoordiging van medewerkers van gemeenten. De drukst bezochte webinars hadden te maken met de actualiteit van Corona. Daarnaast is (financiële) ondersteuning gegeven aan de slotconferentie Smart Cycling Futures en Bicycle Research Board.

Vooruitblik

Volle vaart verder op de ingeslagen weg.

Profiel deelnemers

(voor zover bekend = 66%)

Onderwerp webinar/bijeenkomst	Aantal
1 TdF-Webinar: Stedelijke mobiliteit in de anderhalvemetersamenleving	133
2 Post-corona: Massaal op de Fiets?	101
3 TdF-Kenniscafé: enkelvoudige fietsongelukken	98
Fietsdiefstal in NL. De kloof tussen handhaving en maatschappelijke	
4 schade	95
5 TdF kenniscafé: Benutten kansen lopen en fietsen in de Omgevingswet	95
6 TdF-Kenniscafé: Living Lab Deelfietsen Utrecht	89
7 TdF-Kennissessie Verkeersmaatregelen rond opstarten basisonderwijs	89
8 TdF-Kenniscafé Aantrekkelijke fietsroutes	75
9 TdF-Kenniscafé: Voorprogramma Speed-pedelec	73
10 TdF-Kenniscafé Kansrijke innovatieve fietsparkeerconcepten	70
11 Webinar: Ervaringen met voetgangersgebieden in 1,5 m-samenleving	70
Webinar: Ervaringen met parkeren en deelmobiliteit in de 1,5 m-	
12 samenleving	57
13 Bijeenkomst Best-Practices 'Herverdeling openbare ruimte'	44
14 TdF-kennissessie: de Rotterdamse aanpak voor deelmobiliteit	28
15 TdF-Inspiratie-webinar over circulaire producten fietsinfrastructuur	25
16 TdF-Webinar: fietsparkeren in binnensteden	10
17 TdF-Kenniscafé: Recreatief fietsen: ontwikkelingen en uitdagingen	7
Totaal aantal aanmeldingen	1159
Correctie geschatte no-show 13%	151
Geschatte aantal deelnemers	1008

E.2 Internationale samenwerking

Thema E Versterken kennis- en data-infrastructuur

Internationale strategie rond fietsbeleid

Het ministerie van IenW en de Dutch Cycling Embassy werken aan een internationale strategie. Vanuit het ministerie is een eerste inventarisatie gemaakt van landen waar fietsgerelateerde producten en diensten naar toe worden geëxporteerd. In de laatste maanden van 2020 voert adviesbureau Decisio een onderzoek uit naar de waarde van deze producten en diensten.

Vanuit de Tour-de-Force-gremia is benadrukt dat het in de internationale strategie om meer gaat dan het exportvolume. Denk aan de imago voordelen van de fiets in internationale relaties en de bijdrage die Nederland kan leveren aan maatschappelijke doelen, zoals CO-reductie. In samenwerking met het ministerie willen we hier verder invulling aan geven in 2021.

Voorbeeldenboek Nederlandse fietsprojecten

De Dutch Cycling Embassy is momenteel druk bezig met het maken van een voorbeeldenboek met een overzicht van succesvolle en minder succesvolle Nederlandse fietsprojecten. Het bundelen van Nederlandse succes- en faalvoorbeelden is bedoeld om zowel nationaal als internationaal van elkaar te leren. Volgens planning is het boek in december klaar. De voorbeelden worden ook digitaal ontsloten.

E.3 Ontsluiten en genereren van data

Thema E Versterken kennis- en data-infrastructuur

Data portal Fietstellingen

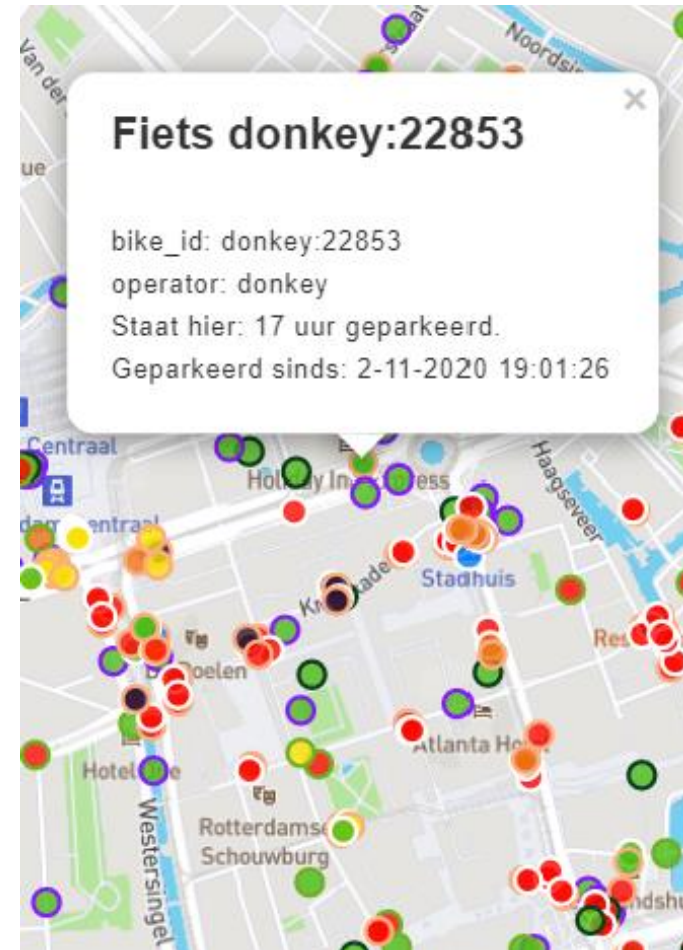
Dit voorjaar is tijdens een webinar de dataportal voor fietstellingen (passanten) in gebruik genomen. De portal maakt onderdeel uit van de Nationale Databank Wegverkeergegevens (NDW). Voor de data-uitwisseling wordt gebruik gemaakt van de datastandaard die vanuit de Tour-de-Force geïnitieerd is. De overheidspartners in de NDW dragen inmiddels zorg voor de financiering. Een NDW-werkgroep met overheidsgebruikers stellen prioriteiten voor de verdere ontwikkeling. De data-uitwisseling over fietstellingen is daarmee redelijk stabiel verankerd binnen de NDW

Pilot deelfietsdashboard

De pilot deelfietsdashboard heeft afgelopen jaar een behoorlijke stimulans kregen doordat verschillende gemeenten (Rotterdam voorop) in hun vergunning bepalen dat deel(brom)fietsaanbieders data beschikbaar moeten stellen. Ook de lenW-pilot over deelfietsen bij stations heeft bijgedragen. Momenteel wordt elke minuut van ruim 9.000 deel(brom)fietzen data opgehaald. In november wordt een standaardrapportage-module opgeleverd, zodat gemeente eenvoudig kunnen toetsen of aanbieders aan de vergunningvoorwaarden voldoen. Bijvoorbeeld minimaal aantal verhuringen per dag. In december vindt een gebruikersbijeenkomst plaats, waar tevens de resultaten van een aantal data-analyses worden gepresenteerd die momenteel door het adviesbureau Goudappel worden uitgevoerd.

Pilot Dynamisch Anoniem Fietsregister (DAF)

In deze pilot krijgen fietseigenaren een bericht als hun verwijderde fiets naar het fietsdepot is gebracht. Een schaalbaar concept. Aanvankelijk alleen fietsdepot Utrecht en Swapfiets-abonnees. Dit jaar uitgebreid naar 12 gemeenten. Samen met de deelnemende gemeenten willen we kijken hoe we het DAF verder kunnen opschalen.

Overig... Erfenissen uit 2019

Thema E Versterken kennis- en data-infrastructuur

Kosten en Financiering Fietsparkeren

In 2019 is adviesbureau Decisio gestart met een onderzoek naar de financiering van gemeentelijk fietsparkeerbeleid. Dit is dit voorjaar gepubliceerd in een webinar. In dit onderzoek is de huidige situatie rondom de fietsparkeerdruk in beeld gebracht, zijn kosten van fietsparkeren in beeld gebracht en zijn scenario's opgesteld om de inzicht te krijgen in het financieringsvraagstuk van de fietsparkeerproblematiek. Dit is gedaan voor vier steden met een historische binnenstad die ons van benodigde informatie konden voorzien: Delft, Haarlem, Zwolle en Amersfoort.

Daaruit blijkt dat het fietsparkeertekort in de binnensteden varieert van 750 tot 5.800 plekken. Door het toepassen van fietsparkeernormen kan dit tekort slechts met nul tot vijf procent worden gereduceerd. De structurele kosten voor fietsparkeren en het oplossen van het tekort zijn fors. Deze kosten komen neer op jaarlijks 0,4 tot 5,7 miljoen euro per jaar per binnenstad.

Fietsdiefstal in Nederland

Met financiële steun vanuit de Tour de Force heeft de Stichting Aanpak Fiets- en E-bikediefstal (SAFE) onderzoek laten doen naar de omvang, kenmerken, ontwikkelingen en verschijningsvormen van fietsdiefstal. Er is gekeken de mate van georganiseerdheid (daders en modus operandi), de impact van fietsdiefstal op slachtoffers en de kansen voor de aanpak (preventie en repressie)?

Het rapport is overhandigd aan Henk Brink, de voorzitter van de Tour de Force, tijdens een webinar. De publicatie heeft veel aandacht in de pers gegeneerd, onder andere over de conclusie dat gestolen fietsen met een GPS-tracker veel vaker worden opgespoord. SAFE gebruikt de onderzoeksresultaten om hun strategie aan te scherpen.

